

Forfatter: Ploug, Carl

Titel: Samlede Digte

Citation: Ploug, Carl: "Samlede Digte", i Ploug, Carl: *Samlede Digte*, 1876, s. 315. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-plough01-shoot-idm140187296009792.pdf> (tilgået 18. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Digte

I. SANGE.

Norden.

1.

Aarene skride, Ungdomskraften svinder,
Snart er den slukt:
Da har vi høstet nok af Kampens Minder,
Lidt af dens Frugt;
Maalet, vi drømte om at naa saa fage,
Maalet, som vistes klart af Tankens Lyn,
Trækker sig tilbage
Da for vort Syn.

Men var det Sandhed, som vi stræbte efter,
Staar den ved Magt,
Og ej forgjæves af vor Ungdoms Kræfter
Offret er bragt;
Var vi end faa, og stod vi end alene,
Var det, vi vandt og virked, ikkun smaat,
Har vi baaret Stene
Dog til dens Slot.

316

A arene skride, uforkrænket skrider
Den gennem dem,
Hærder sin Styrke og sin Magt udvider
Og trænger frem.
Tidernes Vexel bryder ej dens Bane,
Modgang og Modstand fremme kun dens Sejr,
Føre til dens Fane
Fjendernes Lejr.

Derfor, kun fremad for vor Ungdoms Haaben;
Thi den er sand!
Engang forvist den skal i Purpurkaaben
Styre vort Land!
Engang skal Nordens Pol af den forgyldes,
Engang den drager sammen Land og Hav,
Om den først opfyldes
Over vor Grav!

317

2.

Hel ofte Haabets Hymner klang
Fra disse Gildesborde,
Og Tankens Maal og Hjertets Trang-
Kom lydt og klart til Orde;
Men - vi er kun en lille Flok,
Og Verden har Filistre nok,
Som ærbart raabe Ve og Vok
Til vore vilde Drømme.

Naar skal da Visen, vi har lagt,
I Folkets Bryst faa Mæle?
Og naar skal Ordet, vi har sagt,
Dets Gjerninger besjæle?
Naar skal vor Tankes Morgensol
Staa op i Glands ved Nordens Pol
Og sprede fra dets Kongestol
Sin varme Straalefyldte?

Vi veed det ej, - men Han, den Gud,
Som Havets Bølger skilte,
Og viste Vej af Ørknen ud
Til Maalet, som han stille;
Som klarede Margretes Aand,
Og sprængte det forrustne Baand, -
Han har endnu det i sin Haand,
At hele, hvad Han delte.

318

O, der behøves kun et Lyn
Paa Verdens dunkle Himmel,
Saa faar paa een Gang Sands og Syn
Den tankeløse Vrimmel;
Saa brister Egennyttens Glar,
Og gammel Sandhed vor der klar,
Og gammelt Løsen finder Svar:
"Ur vägen Moskoviter!"

Lad derfor højt fra Gildesbord
Vor Sang og Tale lyde;
Thi Handling føde skal vort Ord,
En Fremtid Tonen bryde!
Vor Hu er Ild, vor Vilje Staal,
Og fast og vist vort Øjemaal;
Med Haab og Mod, med Tro og Taal
Vi Nordens Enhed bygge.

319

3.

Lad Fanen brede ud sin Dug
I Dagens klare Straaler!
Vi vil ej liste frem i Smug,
Vor Færd vel Lyset taaler;
En ærlig Kamp for Sandheds Sejr,
En daglig Storm paa Løgnens Lejr
Kan ingen Mand beskæmme,

Og lad dem le, for vi er faa
Og fattige paa Kræfter;

Jo nærmere vi Maalet naa,
Des fler der følger efter;
Og vindes det tilsidst engang,
Ja, saa forlange Alle Rang
Med denne Blænker-Kjæde.

Og lad dem kalde det en Fejl,
Vi unge er og kjække;
Det er jo Haabets fulde Sejl,
Som Vinger gi'r vor Snekke;
Med visnet Sjæl og bøjet Ryg,
Med Klogskabs pudrede Paryk
Vi kom ej langt fra Lande.

320

Lad derfor Fanen flagre frit,
Og Sangens Toner høres!
Formaa't vi har alt ej saa lidt,
Og mere skal der gøres.
Alt spiller Sol paa Bjergetind,
Og Dæmringen i Folkesind
For Morgengryet svinder.

Og kan de trende Folk først se
Det Rette og det Sande,
Saa vil de og i Vel og Vee
Tilsammen trofast stande;
Er Folkeviljen klar og stærk,
Saa voxer af sig selv vort Værk
Trods alle Mørkets Magter.

4.

Lad Syden iklæde sig Farvernes Glands,
Og Druesaft sprudle frem af Jorden,
Og Citharen klinge til Gratiernes Dands, -
Vi vil dog leve, vi vil dø i Norden,

Lad stærkere Stammer slaa Nakken mod Sky,
Og brede sig vidt ud over Jorden
Til Aandernes Skærm og til Sangernes Ly, -
Vi vil dog leve, vi vil dø i Norden.

321

Lad Sindene skifte, som Vindene gaa,
Lad glemmes, hvad Folkerøst er vorden,
Lad mægtige Tanker fortrænges af smaa, -
Vi vil dog leve, vi vil dø for Norden.

Nordens Konger. (Paa Kronborg i Juni 1860).

Straal gyldenblank, du Sandets rustne Nøgle!
Sæt Krands om Panden, gamle Mærkismand,
Som saa' Carl Gustaf tabe Havets Tøjle,
Og Stenbocks Dreng feje Skånes Strand!
Thi bag din Mur, de mørke Tidens Minde,
Staa disse Landes Fyrster Haand i Haand,
Med lige Huld og lige Tro i Sinde:
Hil Kongebrødrene i Nordens Aand!

Og Eders Venskab er ej Lunets Bjelde,
Ei stakket Egennyttets Maskeleg;
Af samme Grund, som bærer Eders Vælde,
Af Folkehjertet, sundt og skært, det steg;
Den Trang, som drev Jer i hinandens Arme,
Var ædle Folkeviljers ædle Tolk,
En Flamme klar af mange Hjerters Varme:
Hil Broderkongerne for Broderfolk!

322

Og Eders Venskabs Tvillingblomst skal trives,
Og sno sig lunende om Tronens Fod,
Og intet Blad skal bort af Blæsten rives.
Og ingen Orm skal gnave paa dens Rod!
Engang til mægtigt Træ den skal sig forme
Med stærke Grene og med Løvets Pragt,
Hvorunder Slægter trodse Fremtids Storme!
Hil Nordens Haab, dets Kongers Broderpagt!

Hilsen til Upsala. (Juni 1856).

Mindernes Højsal, Fremtidens Vugge!
Lilje i Dalen med luende Ry!
Aandernes Thing, som Æthøje lukke!
Ungdommens Vigrig i Lindenes Ly!
Hid, for at yde
Hyldest din Ære,
Hilsen at byde,
Budskab at bære,
Drog vi af Axels mylrende Havn,
Hejsed vi Flag paa gyngende Stavn.

323

Brødre i Tankens fribaarne Stræben!
Brødre i Hjertets liflige Drøm!
Brødre i Ordets Velklang paa Læben!
Brødre i Sangens brusende Strøm!
Stemmen at høre,
Haanden at fatte,
Hjem med at føre
Mindernes Skatte,
Styrke hinanden i Haab og i Tro -
Derfor vi gjæste igjen Eders Bo.

Gid da vort Samlivs flygtige Dage,

Rige paa Ungdoms stormende Lyst,
Lade i Sjælene Spirer tilbage,
Spirer, som modnes til bugnende Høst!
Hjertets Kjærminde,
Venskabet Lilje,
Troskab i Sinde,
Samklang i Vilje -
Enhedens Rose purpurne rød
Stige af Upsaladagenes Skød!

324

De nordiske Studentersangere. (November 1856).

Vi flygtige Svende, vi drage af Land,
Men hjemme vi er paa den fremmede Strand;
Thi Tungen os hilser med moderlig Magt,
Og Haanden os rækkes til broderlig Pagt,
Og fælles er Mindernes funklende Hær,
Og fælles er Morgenens rødmende Skær
For Norden.

Vi lystige Svende opløfte vor Røst,
Og Tonerne flyve fra Kyst og til Kyst,
Og Ungdommens Hjerte, som udi dem slaar,
Til Hjerterne taler, saa vide de naa'r,
Derfor er de stærke, derfor gjør de godt,
Derfor bær' de Stene til Enhedens Slot
I Norden.

Vi dristige Svende fik Sandhed til Med
Og rette mod den vore ilende Fjed;
Er Vejen end stejl, og er Afstanden stor,
Vi gange dog frem i dens lysende Spor.
Vi veed det, at Livet er den underlagt,
Vi veed det, engang skal den vise sin Magt
I Norden.

325

Vi trofaste Svende, vi holde vort Ord,
Og tage det atter i jublende Kor:
Vi mødes og skilles, men mødes igjen,
Naar Løftet os kalder, og give os hen
For Fortidens Minde, for Fremtidens Haab,
For Sandhedens Sejer og Hjerternes Raab,
For Norden.

Den hygiejniske Congres. (Juli 1858).

Udi Paris sidder en Congres
Af store Magters Diplomater
Og sveder over et Vognmandslæs
Af Memoirer og Traktater.
Den regulere skal Europas Fred,
Som der er altid lidt at lappe ved;
Mulig det hænd's
Dog, at den end's
Langt mindre pænt, end den begyndte.

Vi, som kom sammen i højen Nord,
Har nu et kjønt Exempel givet,
Endskjønt vor Enighed ej var stor
Der, hvor vi mødtes før i Livet:
326 Thi ej alene Læge og Jurist,
Men ogsaa Politi og Publicist
Her sammen sad,
Og skilles ad
Idag som ganske gode Venner.

Det kommer af, at der dog er Eet,
Hvorom vi har en fælles Mening,
Som, om vi færdes end nok saa spredt,
Dog knytter os til en Forening;
Det er, at intet Kald og intet Fag
Og intet andet Maal og anden Sag
For hver især
Er mere værd
End det, et Menneske at være.

Vi har et Hjerte for Sorg og Nød,
For Livets vrang, mørke Side,
For dem, som vies en tidlig Død,
For dem, som trænges, og som lide;
Vi har en Vilje til at feje ren
Uvidenheds og Fordoms Rendesten
Og skaffe Luft,
Velværens Duft
Og Sundheds Lys i ringest Hytte.

327

Saavidt vi gaa uden Divergens;
Men hvorfor ikke gaa lidt længer?
Ej blot den fysiske Existens
Til Lys og Luft og Sundhed trænger;
I Aandens Rige selv paa mangan Plet
Staaer Hygiejnen yderligen slet,
Og overalt
Gaar det s'gu galt,
Hvor mod Naturens Ret man synder.

Men har da ikke Naturens Røst
Talt til os just i disse Dage,
Og bryder frem nu fra hvert et Bryst,
Da vore Gjæster bort skal drage?
Og kom ej atter den Erfaring frem,
De har det bedst hos os, og vi hos dem?
At Kiv er Ondt,
Men det er sundt,
At Brødre enig virke sammen?

Gid denne Stemme maa aldrig dø,
Saalidet her som i det Fjerne!
Og gid vi maa have saa't et Frø,
Som skyder Ax og sætter Kjerne!
328 En Kjerne, som gi'r rent og kraftigt Brød

For mangen Slægt, der endnu ej er fød!
Hermed Farvel!
Velgang og Held
Og Sundhed over hele Norden!

De nordiske Naturforskere. (Juli 1860).

Det er engang Naturens Lov,
At Alt, som lever, ej skal vare:
Den gulner snart, den grønne Skov,
Snart tier Luftens Sangerskare;
Men røres Aand i Livets Færd,
Da er den Evigheden værd,
Og Fremtidsspirer i sig Lær,
Som voxe frem i nye Former.

Se, dette Samlivs Sommerlands
Sig snart bag Horizonten fjæler,
Og gennem Glædens Vedbendkrands
En Afskedstaare alt sig stjæler;
Men kom vi hid i Sandheds Hverv
Og offred hver sin Kundskabsskærv,
En kun sit Korn, men En sin Kærv, -
Saa kom vi ej forgjæves sammen.

329

Og enten vi skal atter ses,
Hvad heller vi skal Forfald melde,
Saa skal forvist fra denne Kreds
Et Fremtidsliv engang udvælde:
En fælles Stræben, fælles Krig
Mod Løgn og Dumhed, Falsk og Svig,
En fælles Sejr, en Høst saa rig,
Som vore Øjne ej kan maale.

Og de, som fjernt fra os end staa,
Fordi vor Idræt ej de fatte,
For dem skal Sandheds Lys opgaa,
Og de faa Lod i Aandens Skatte;
Og de skal følge i vort Spor
Og bygge sig et fælles Nord,
Hvor Broderenigheden bo'r
I Ly af Videnskabens Tempel!

330

Danmark.

1.

Mit Fædreland, hvor er du smukt,
Midt i de sølvblaa Vande,
Med Favnen fuld af gylden Frugt
Og Bøgekrands om Pande,
Med Sagaskrift og Skjaldesang
Om gamle store Minder,
Med Sprogets milde, bløde Klang
Og milde, bløde Kvinder!

Men mild og blød, som Landet selv,
Som Himlen og som Jorden,
Som Sprogets Fald og Kvindens Sjæl,
Den danske Mand er vorden;
Med uforskyldte Byrders Vægt
Han uden Harm vil skride,
Og heller end at handle kjækt,
Han vil taalmodig lide.

Han holder mest af Ro og Mag
Og helst med Lempe farer;
Han hylder nok den gode Sag.
Men lunkent den forsvarer;
331 Han griber flux ej Stang og Staal,
Naar man hans Ret mon krænke;
Nej - han maa først ha' "Overmaal",
Saa vil han - sig betænke!

Men naar hans Elefantnatur
Engang er bleven vækket,
Saa staar han ogsaa som en Mur,
Standhaftig, uforskrækket;
Saa har han Mod, saa har han Kraft
Og for sin Ære flammer;
Saa har han Hænder to paa Skaft -
Gud naade den, de rammer!

Mit Fædreland, mit skønne Hjem.
Som tunge Tider trykke,
Du snart af dem skal gange frem
Med Ærens frelste Smykke!
Du skal ej atter vorde Træl
Og fremmed Svøbe smage!
Ta'r man din Frihed bort - nu vel,
Saa ta'r vi den tilbage!

2.

Vi har et Hus ved Alfarvej,
Kun tarveligt og lille;
Til vore Vilkaar dog vist ej
Et større passe vilde:
Det vore Fædres Daad har set,
Der har vor Barndom grædt og let,

Der er vor Manddoms Gjerning sket,
Der vil vi Øjet lukke.

Hvert Foraar hænges Taget paa
De ranke Bøgestammer,
Og Bolstre grønne, gule, blaa
Opredes i hvert Kammer;
I Kjældren klapprer Møllens Drev,
I Stuen Bonden, flink og gjæv,
Slaar Kornets tunge, gyldne Væv
Til Fuglesang fra Lofte.

Paa trende Sider har det Fred
Bag Havets blanke Gjerde,
Men intet Lukke eller Led
Det skærmer mod den fjerde;
Ja, Væggen der er styrtet ind,
Saa Regnens Dryp og Solens Skin,
Saa fremmed Vrøvl og fremmed Vind
Igennem Huset trænger.

333

Vor Nabo ejer selv en Gaard
Med sexogtredve Bure,
Men helst paa Eventyr han gaar
Forinden vore Mure;
I Hjemmet staar han under Pidsk,
Men her vil Fyren spille frisk,
Og sidde øverst ved vor Disk,
Og puffe os i Krogen.

Vel bli'r vi aldrig Herremænd
I Verdens store Hige,
Og vi vil gjerne gaa i Spænd
Med Smaafolk, vore Lige;
Men vi vil ikke drikke Dus
Med den, som spytter i vort Krus,
Og Herrer i vort eget Hus
Vi først for Alt vil være.

Og derfor op, I Dannemænd,
Vor søndre Væg at bøde!
Med Ske i Haand og Sværd ved Lænd
Som Een skal Alle møde,
Og Ingen blive ræd og træt,
Før vi har faaet Hytten tæt;
Saa kan vi sove trygt og let
Alt under Vaarens Pude!

334

3.

Vi har en lille Snekke,
Kun kort fra Stevn til Spejl;
Lav er den oven Dække
Og lappede dens Sejl;
Imellem Skær den krydser
Mod Vind og Strøm sig op,
Og Bølgens Fraade kysser

Hel ofte Mastens Top.

Engang i gamle Dage
Saa vidt om Land den fo'r,
Alt som en gylden Drage
Med Vikinger ombord;
Med Entrebiler fejded
Den Bretlands rige Kyst,
Og Nevas Vover nejed
Sig for dens brede Bryst.

Og Østersøens Nøgle
Var naglet til dens Skrog,
Og Venderne i Bøjle
Dens tunge Aarer drog. -
Saa skred med Master trende
Ad Tidens Flod den hen;
Snart svandt de ind til tvende;
Nu er kun een igjen,

335

Men skjønt dens Glands er svunden
Endnu den er ej Vrag,
Thi den er stærk i Bunden,
Og aldrig strøg den Flag;
Og aldrig skal vor Snekke,
Er Storm og Sø end gram,
I Havn sig lade trække
Som Tydsklands Mudderpram!

Se, Friheds Vimpel vajer
Fra Toppen, lys og ren!
Den fører os til Sejer,
Naar Alle staa som Een.
Lad Klogskabs Fyr os pejle
Og følge Sandheds Naal,
Og Danmarks Skib skal sejle
Med Ære til sit Maal!

336

4.

"Danmark, du Perle, der svømmer paa Vove!"
Dig vil vi prise, og Dig vil vi love,
Mens vi har Aande og Klang i vort Bryst,
Du af vor Arv er det dyreste Stykke,
Du er vor Hæders livsaligste Smykke,
Hjerternes Attraa og Øjnenes Lyst.

Tyv skal ej stjæle Dig, medens vi sove,
Og lad den mægtigste Ransmand kun vove,
Om han kan slukke dit Lys i sit Skrin!
Du skal ej sælges til trælbaarne Sjæle!
Du skal ej knuses af fremmede Hæle!
Du skal ej kastes for vendiske Svin!

Havet har slebet Dig Formerne bløde,
Solen har lært dine Kinder at gløde,
Og i dit Blik luer Stjernernes Glands:

Spillende stedse i rigere Farve,
Skal efter Fædre Dig Sønnerne arve,
Funklende Led i den nordiske Krands!

337

5.

Vikingemoder, Dronning paa Havet,
Hvil paa din Græsbenk, rolig og kjæk!
Sønnerne, som Du died og aved,
Ubudne Gjæster skal gjenne væk!
Kysse din Fod skal Ejderens Vove,
Vifte din Kind skal Gefions Skove,
Trygt i dit Skød skal Fremtiden sove,
Tydske Herrer ej løse din Gjord!
Thi naar Hejmdal griber Hornet,
Og dets Klang ruller hen over Sø, over Land,
Henad Heden, gennem Kornet
Skal vi haste til Slaget hver eneste Mand;
Foran os ganger Thor,
Den stærke Gud i Nord;
Thi han elsker det Folk, som er Asernes Æt,
Og han rammer
Med sin Hammer
Fjendeskaren, som bryder din Fred og din Ret.

338

6.

Vort Land, vort Land, vort Fædreland!
Du Havets yngste Søn,
Gom plasker i det blanke Vand,
Og tumler med det hvide Sand,
Og svinger, lys og mild og skøn,
Hver Vaar din Fane grøn!

Du fik ej Sølvbræ til Hat,
Til Skjold ej sorte Skær;
Men i dit Fløjels Belte sat
Der er af gyldne Ax en Skat,
Og Silkekappen, som Du bær,
Har Bræm af Svanefjer.

End er af Sind Du blød og veg,
Og end af Vilje svag;
Du sysler helst med Skjemt og Leg,
Men blinker ej for Sværdets Eg,
Og gaar saa kaad og kjæk i Slag,
Som Andre til et Lag.

Og faar Du Lov at voxe ud
Ved Friheds sunde Marv,

Du vorder nok en Kæmpe prud
Og fæster Dig en Kongebrud,
Og løfter, klog paa eget Tarv,
De store Fædres Arv.

339

Himmel bjerget.

Endskjønt vort Land er jevnt og fladt,
Det har sit Alpestykke,
En Bjergidyl, ej oversat,
Men dansk af Præg og Tykke:
En Krands af Søer, fattet ind
Af stejle Aaser, Tind ved Tind,
Og dybe, dunkle Kløfter.

Lad Andre bryste sig af Bræ'r
Og sorte Klippevægge,
Vi nøjes kan med grønne Træ'r
Og Lyngens brune Dække.
Ja, rejs til Bloksbjerg, hvem der vil!
Os hører Himmelbjerget til,
Og vi vil ikke bytte.

Lad Andre spotte med vort Bjerg
Og kalde det en Bakke,
Som Smaafolk kan vi med en Dverg
Blandt Højder ta' til Takke;
Thi Himlen ikke mindre nær
Vi er paa Himmelbjerget her
End hist paa Himmalaya.

340

Og Overtro og Sult og Had
Dets trygge Dal ej huser;
Af Sandet voxer op en Stad,
Hvor Møllens Vandhjul bruser.
Den maler vistnok kun Papir,
Men mange Munde Brød det gi'r,
Og Kundskabs Magt det bærer.

Ton derfor højt, vor danske Sang,
Fra Himmelbjergets Kolle!
Om Jetten, som for Væng og Vang
Nok trofast Vagt skal holde,
Om Dalens Skygge, Ly og Fred,
Om Folkets Liv og Virksomhed.
Om Danmarks skønne Rige!

Jyderne.

Det raske Folk, som pløjer
Den skarpe jydske Vang,
Sin Nakke nødig bøjer
Og trives ej ved Tvang;
Frit lufter over Hede
Den frie Vestenvind -
Til Kamp for Frihed rede
Var altid Jydens Sind.

341

Det Hellig Knud bekjendte
I Sanct Albani Kør,
Da Storm mod Kirken rendte
De vrede Vendelbo'r;
Og Holsten skamfuldt rakte
Sin Skærv til Jydens Pris,
Da Hals Tyrannen strakte
For Ham fra Nørreris.

Hin Aand fra gamle Tider
Er ikke død endnu;
Den styrker og udvider
End Jydens jevne Hu;
Er Vaabnet mindre blodigt,
Er Nakken lige stiv,
Og han gaar lige modigt
I Kamp for Folkets Liv.

Hil Jer, som Vidne bære
Om Jydens frie Aand!
Vi række Jer med Ære
En trofast Broderhaand!
Og Enighed skal gjøre
Vor lille Flok saa stærk,
At ingen Magt tør røre
Vort fælles Frihedsværk!

342

Og da skal Danmarks Rige
Af Tidens Nat gaa ud
I Blomstring uden Lige,
I Rigdoms gyldne Skrud?
Og da skal Danmarks Bønder
Saa stolte gaa bag Plov,
Som Eders Brodersønner
Hinsides Vestervov!

Stormen paa Kjøbenhavn.

Det var en Februari-Kveld,
Saa mørk og kold,
Da Danmarks Trone stod paa Hæld,
Og nær sit Fald var Folkets Tjeld;
Da Rigens Værn og Grændseskjel
Var Axels Vold,
Og, af sin Sejersflugt berust,

Carl Gustaf alt saa sønderknust
Dets Skjold.

343

Men paa den lave Vold der stod
En Mur saa fast,
Med frejdigt Sind og roligt Mod
En Kreds af Kæmper, Fod ved Fod;
Og Hver, som stormed derimod,
Fik Skam og Last.
Der standsed Undergangens Strøm,
Og Sveakonnings stolte Drøm,
Den brast.

Og da den lange Nat saa veg
For Morgengry,
Svandt Fortids Skygge, stum og bleg,
Og frem af Kampens haarde Leg
Med Krands om Haaret Danmark steg,
Som født paany;
Den gamle Ordens Skranker faldt,
Thi Klerk og Borger delte halvt
Dets Ry.

To hundred Aar, med Nød og Held,
Sank ned i Hav:
Hvad dengang blev fortjent saa vel,
Stod længe hen som gammel Gjæld;
En anden Fredrik af sig selv
Tilsidst det gav.

344 En anden Aand i Nord blev vakt,
Og Had og Harm for evig lagt
I Grav.

Men lige stærk skal Mindets Røst
Vort Øre slaa,
Og tone gjennem trofast Bryst,
Og løfte Mod og sænke Trøst,
Og lægge Sæd og love Høst,
Mens Tider gaa!
Og flammer atter Kampens Baun,
Som Fædrene for Kjøbenhavn
Vi staa!

1848.

Der fløj fra Holstens Stændersal
Af løse Ord saa mange;
Eet var der dog i deres Tal,
Som nok er værdt at fange;
Det Ord kom fra en Riddersmand:
"Den onde Aand - saa mælte han -
"Var mægtig i det danske Land
"I Aaret Ott' og fyrre".
345 Det Ord forvist fortjener Svar,
Og Svaret skal det finde
I hvert et ærligt Bryst, som har

Hin Tid i trofast Minde.
Laa Folkets Aand i Dvale tidt,
Og gisped mat og aarked lidt,
Engang den rørtes stærkt og frit,
- Det var i Ott og fyrrre.

Og har den ellers spredte Hob
Paa Livets skilte Baner
Engang adlydt det samme Raab
Og fulgt de samme Faner;
Har Høj og Lav og Rig og Arm
Af samme Tanke følt sig varm,
Af samme Fryd og samme Harm,
- Det var i Ott' og fyrrre.

Var der en Tid, da Danmarks Vel
Laa Alle ret paa Hjerte,
Da sidst man tænkte paa sig selv,
Først paa dets Nød og Smerte;
Da Een og Hver sin Pligt forstod
Og gav, med Vilje ren og god,
Sit Guld, sin Kraft, sit Liv og Blod,
- Det var i Ott' og fyrrre.
346 Om nu en saadan Aand paa Tydsk
Bær Navnet af "den onde",
Saa skal paa Sjællandsk, Fyenssk og Jydsk
Den være kaldt den sunde;
Thi Danmark vorder Legebald
For Fjendclit og Fjendevold,
Indtil det løfter højt paa Skjold
Hin Aand fra Ott' og fyrrre.

Kongen.

V or Frihed er en Sejerskrands
Fra Farens Tid,
Da Kongen saa', med opladt Sands,
At Folkets Magt kun styrked hans,
At Folkets Ret med Kronens Glands
Ej stod i Strid,
Og derfor skifted Arven ud
Og satte til sit Folk og Gud
Sin Lid.
347 Hans Tillid ej beskæmmet blev;
Den Prøve stod,
Ej blot dengang, da haardt det kneb,
Og vi vort nye Frihedsbrev
I Slagets Linje underskrev
Med Hjerteblood,
Men og da, Tivl og Frygt tiltrods,
Paa Kongens Trofasthed vi os
Forlod.

I Danmark aldrig denne Tro
Udryddes skal:
Saalidt som Mistros Svamp skal gro
I Borgers Hjem og Bondes Bo,

Saalidt skal Træskheds Orm sig sno
I Kongens Hal;
Men hvo der Tvedragt vil udsaa
Imellem Begge, han skal staa
For Fald.

Straal klart vor Friheds Folkefest
I Kongeglands!
Idag vi kaste Bog og Læst,
Idag er Glæden Alles Gjæst,
Og Lyd der gaa'r fra Øst til Vest
Af Sang og Bands;
348 Men først med Tak for Gaven god
Vi lægge ned for Kongens Fod
Vor Krands.

Grundloven.

1.

Vaarens Budskab flyver over Lande,
Himlens Fugle juble det i Sky,
Folkets Stemmer sig med deres blande,
Som Naturen er det født paany.
Endt er jo dets lange Vinterdvale
Under Enevældens nøgne Top ;
Sneen smelted i de dybe Dale,
Gammel Vanes sejge Is brød op.

Men hvad Høst os Vaaren vil forjætte,
Om hvert Skud vil trives, som den skød,
Om de svaje Straa vil Kjerner sætte,
Og de hvide Blomster Frugten rød -
Ikkun Han, som Sol og Regn afvejer
Og beskikker Godt og Ondt, det veed;
Men han giver ærlig Stræben Sejer
Og belønner mandig Trofasthed.
349 Vil vi haabe da, at Danmarks Tilje
Dækkes skal engang af gyldne Neg,
Maa vor Friheds Rug med kraftig Vilje
Værnes, medens den er grøn og veg;
Den maa have Ly, naar Solen brænder,
Ly mod Stormens Magt og Regnens Flod;
Den maa holdes ren, og flinke Hænder
Rykke alle Tidsler op med Rod.

Derfor vil med Haand og Mund vi love,
Brødre! paa vor glade Foraarsfest,
At vi fra vor Gjerning ej vil sove,
Men ta' fat, Enhver som han kan bedst!
Vi vil vare paa Kong Fredriks Gave!
Vi vil pleje Sæden, han har lagt!
Vi vil efterlade Danmarks Have
Til vor Efterslægt i Sommerpragt!

2.

Vor Grundlov er kun en tolvaars Knægt
I Lærredsbuxer og Vadmælstrøje,
Af simpel Borger- og Bondeslægt,
Men med en Solstraale i sit Øje;
Og klart er Ho'det,
Og varmt er Blodet,
Og godt er Hjertet, og kjækt er Modet
I denne Purk.

Om han end falder lidt fersk og grøn,
Om lidt Barnagtighed ved ham hefter,
Det gjør slet Intet - thi han i Løn
Har, som Svend Felding, faa't tolv Mands Kræfter;
Ja, han har funden
Og tømt til Bunden
Den Trylleskaal, som var rent forsvunden,
Med Friheds Most.

Og rider atter op under Ø
Med Blæst og Skvalder Hr. Langben Rise,
Og bejler næsvis til Anguls Mø -
Saa skal fuldkommes den gamle Vise:
Saa rejser Drengen
Sig op af Engen,
Hvor han har strakt sig paa Blomstersengen
Og slikket Sol,

Og ud han leder af Bonde-Baas
Sin dannebrogede Hest, den gode,
Og spænder om den med gylden Laas
En Gjord, som Jomfruers Fingre sno'de;
Og op i Sadel
Med ægte Adel,
Som Riddersmand uden Frygt og Dadel,
Han svinger sig.

Med Stang af Staal saa han farer frem
Og hamrer lystig paa Jettens Pande,
Og helmer ej, før han vender hjem
Og holder Næsen fra vore Lande.
Da, om end silde,
Der staar et Gilde,
Da fæster han Møen selv, den milde,
Som han har frelst.

Ja, Drengen, som vi paa denne Dag
For tolv Aar siden bar stolt til Kirke,
Skal op med Lektien i næste Slag
Og konfirmeres paa Dannevirke.
Saasnart det kniber,
Stadfæstet bliver,
At Friheden Kæmpekræfter giver
Et lille Folk.

Den 17de Maj.

At Frihed gammel er i Nord,
Og raaded her, som den var hjemme,
Og tidlig lærte Folkets Nemme
Den raske Daad, det rette Ord -
Det læses i de gamle Skrifter,
Det vidne Fædrenes Bedrifter:
Fribaaren Kæmpe Sværdet svang,
Derfor saa højt og vidt det klang.

Derfor lød gennem Skjoldegy
Paa Thing Thorigny Laugmands Tale;
Derfor i Islands øde Dale
Den norske Viking søgte Ly;
Derfor Tyrannens Hoved kullet
For Jydens Sværd i Støvet rulled;
Derfor den store Vasa tren
Paa Tronen op fra Mora-Sten.

Men fremmed Trællesæd og Skik
Sig ind i Nordens Lande listed,
Og Folkets Aand sin Spændkraft misted,
Mens Kroppen dorsk i Aaget gik.
Aarhundreder skred over Norden,
Og Verdensstormen rysted Jorden ;
Da fløj en Luftning svag herop
Og lysnede om Fjeldets Top.

353

Da rysted Folket Lænken af,
Og strakte ud de stive Lemmer,
Og lytted til de dybe Stemmer,
Der lød fra frie Fædres Grav;
Da følte det sin Kraft og Vælde,
Da svor det aldrig mer at trælle,
Men selv at raade for sit Hjem:
- Da brød den norske Majsol frem.

I mer end fyrretyve Aar
Den nu har over Norge funklet,
Og uforkrænket, ufordunklet
Paa Fjeldet spredt en liflig Vaar.
Saa skal til sildigst Stund det være,
Og det skal kaldes Norges Ære:
At det har i de gamle Spor
Ført Frihed hjem igjen til Nord.

354

Bondefriheden. (Ved Hørsholm Amts Hundredaarsfest.)

Der var en Tid, da Kongeslottet spejled
I Søens Flade sine Fløjes Pragt;
Da i dets Sale trængtes Alt, som bejled
Til Gunst og Naade, Herlighed og Magt;
Da Marmorguder stod i Havens Gange
For lønligt Raad og Elskovs Møde Vagt;
Da Hjorten flygted gennem Skoven bange,
Saatidt "det høje Herskab" drog paa Jagt.

Det var en usel Tid. - Et Folk af Trælle
Sled Livet hen i Selvforagt og Nød;
Det voved under Svøben knap at sprælle,
Den Aand, der skulde vækket det, var død.
Vel steg der dybe Suk fra Bondens Hytte,
Og ædle Hjerter vaandedes derved:
Men Egennyttens klamred fast sit Bytte,
Og stærblind Fordom saa' ej, hvad han led.

Den Tid forsvandt. - Det stolte Slot er borte,
Adspredt og slukt al Glandsen, det har gjemt,
Og Nøden endt, der tigged ved dets Porte,
Og Klagen, som det lytted paa, forglemmt;
355 Thi Ødemarker blev til Agre rige,
Og Kvæget lejres, hvor kun Hjorten løb;
Hvor Hytter raved, stolte Gaarde stige,
Og frie Mænd staa der, hvor Trælle krøb.

Men Deres Minde, som i Tidens Mørke
Med Tankens Blik saa' Sandheds Morgenglød,
Og som med Hjertets Ild og Viljens Styrke
Den danske Bondes tunge Lænker brød, -
Det skal af Slægter efter Slægter æres
Og føde mandig Virken for vort Land,
Og Danmark gennem Nød og Fare bæres
Skal af sin stærke, frie Bondestand.

Til de danske Soldater. (Indgang til Sangbog f. d. S.)

I, som lovet har vort Land at væрге
Mod al fremmed Overlast og Vold;
I, hvis Linjer ere Danmarks Bjerge,
Og hvis Trofasthed er Rigens Skjold;
I, hvis Fædre har vor Ære baaret
Fra Bravalla ned til Malplaqvet;
I, hvis Brødre Sejrens Rug har skaaret
Sidst paa Isted Mark med skarpen Le; -

Lytter til den danske Harpes Streng!
I kan tro, de har en selsom Kraft:
De kan egenkærlig Frygt fortrænge,
De kan skabe Mod, naar det er tabt,
De kan Ild i kolde Hjerter sætte,
De kan bringe syge Sjæle Trøst,
De kan gyde Marv i Arme trætte,

De kan yde Bod for Savn og Brøst.

De kan korte Veje, som er drøje,
Og faa sure Timer til at gaa;
De kan gjøre morsom Dagens Møje,
De kan Hvilens Kjedsomhed forslaa;
De kan puste Liv i dorske Flokke,
Og faae Vrøvl og Kiv og Tvedragt slukt;
De kan Smil paa Pigelæber lokke,
De kan gi' Soldateraanden Flugt.

Før er Skjalden ud med Hæren draget.
Harpeklangen lød blandt Vaabengny;
Han opflammed Kæmperne før Slaget,
Og lians Drapa gav Bedriften Ry;
Nu er Sangeren som oftest hjemme,
Sangen dog kan med Soldaten gaa;
Den kan bæres af hans egen Stemme,
Den kan gjemmes i hans Hjertes Vraa.

357

Lærer disse Viser da at sjunge,
Som Jer danske Sangere har sendt!
Lad dem lyde højt fra Eders Tunge,
Saa det høres, de har Hjertet tændt!
Lad det mærkes, at de samme Tanker
Har i Eders Sjæle fæstet Rod!
Viis i Eders Cjerning, at der banker
Udi Eders Bryst det samme Blod!

Ja, naar "Danmarks dejligst Vang og Vænge"
Atter er i Nød og Fare stædt,
Og det kalder sine raske Dreng
Ud at væрге for sin gode Ret -
Lad ham lære da, vor gramme Fjende,
Mens med ham I prøve Slagets Kaar:
Derpaa er en dansk Soldat at kjende,
At han syngende i Døden gaar!

358

Ved "Landsoldatens" Afdækning.

1.

Det var i Nattens mørke Time
De Kæmper herfra drog ud;
Men højt paa Himmelen Solen stod,
Da kom de med Sejersbud.
Det donned over Strand, det lysned over Land, og aldrig det glemmes.

Dengang de løfted det tunge Væрге,
Var Danmarks Skæbne saa strid;
Dengang de svunge den Bøgegren,

Det fejred Skærsommer blid.
Det donned over Strand o. s. v.

Hvordan de kæmped, hvordan de sejred,
Og Hvo der i Striden faldt,
Hver mandig Gjerning, hvert Offer skjønt,
- Det er nu en Saga Alt.
Det donned o. s. v.

Den Saga bærer saa godt et Vidne
Om Hjertet i menig Mand;
Thi han beviste hin Julinat,
Hvor højt han elsked sit Land.
Det donned o. s. v.

359

Det var ikke Andres Bud og Bønner,
Der drev ham i Slaget frem;
Det var ham selv, der søgte sit Maal
Og hentede Sejren hjem.
Det donned o. s. v.

Det var ham selv, som vilde hævne
Al Danmarks Smerte og Nød,
Ham selv, der fejede Marken ren
Og trodsede Saar og Død.
Det donned over Strand, det lysned over Land og aldrig det glemmes.

Men Folket, for hvem han stred og blødte,
Det skænker ham nu hans Løn;
Det rejser som Sejersmonument
Et Billede af sin Søn.
Det melder over Strand, det sjunger over Land hans Hæder og Ære.

360

2.

Se, her skal Han nu staa,
Mens Tiderne forgaa,
Saalænge danske Hjerter
For Danmarks Ære slaa,
Just som han stod og gik,
I al sin Dragt og Skik,
Med Alvor i sin Mine
Og med Glæden i sit Blik;
Saa mandig i sit Legem, som barnlig i sin Sjæl,
Med Løvet over Hoved og Byttet under Hæl,
En Sejerherre stolt - den tappre Landsoldat!
Hurra, Hurra, Hurre!

Og som han her staar skabt
I Skjønhed og i Kraft,
I Ungdom, der ej ældes,
I Liv, der ej gaar tabt,
Den Stamme sund og prud,
Af hvilken han sprang ud,
Skal trives og skal skyde
Mange tusind nye Skud.
Af hver en Dreng, som stammer vort Sprog paa Moderskød,

Af hver en Knøs, som lærer at stræbe for sit Brød,
Der voxer op engang en tapper Landsoldat.
Hurra, Hurra, Hurra!

361

Og det er Danmarks Trøst,
Naar bange gaar dets Bryst,
Fordi en Fare drager
Sig sammen om dets Kyst,
At har det Sønner faa,
Saa kan det stole paa,
At hver og een har Vilje
Til for Moderen at slaa.
Er Dronning Thyras Gjerde i Grus end sunket hen,
Af blanke Bajonetter det rejses kan igjen:
Vort Dannevirke er - den tappe Landsoldat,
Hurra, Hurra, Hurra!

362

Ved Afdækningen af J. F. Schouws Brystbillede.

1.

For Ham er denne Mindesten,
Som, folkekjær og folkekaaret,
Til Daaben har vor Frihed baaret
Med Tanken klar og Viljen ren;
Hvis Røst var mild, hvis Ord var stærke;
Som fremmest under Danmarks Mærke
For det har kæmpet Aanders Kamp.

Her skal den staa nær Skolens Væg
Og nær ved Videnskabens Tempel,
Thi der fik Aanden Friheds Stempel,
Og der fik Ordet Sandheds Præg;
Men staa den skal, hvor Folket færdes,
Thi, skjønt hans Idræt var de Lærdes,
Hans Hjerte bo de dog blandt det.

2.

Kjend i disse milde,
Ædle, aabne Træk
Forskeren den stille,

Folkets Høvding kjæk!
363 Se paa Pandens Højning
Alvorsfuren lagt!
Se om Mundens Bøjning
Prentet Viljens Magt!

Staa skal denne Herme
Gjennem Tider trygt!
Alle den sig nærme
Skal med Ærefrygt!
Staa som den hans Minde
Skal i Folkets Bryst,
Straalende derinde
Lys og Haab og Trøst!

Til H. N. Clausen. (Fra Studenterne.)

Dybt har Du øst af Kundskabs Væld,
Vide Du drog ad Tankens Veje,
Hentede Skatte ej blot for Dig selv,
Men gav broderlig os dem i Eje.
Højskolens Sale
Lyttes med Andagt tidt paa din Tale,
Aandernes Liv, som din Lære har vakt,
Og det Lys, som din Forsken har bragt,
Skal ej slukkes, naar Du er i Dvale.

364

Dog er det ej din Viden blot,
Ikke dit Snilles klare Kjerte,
Ikke din Virken i Musernes Slot,
Som har vundet Dig Ungdommens Hjerte.
Kløgten i Panden
Ære vi kun, hvor den er selvanden,
Hvor, som hos Dig, ogsaa Hjertet slaar til,
Og den parres med Følelsens Ild.
Det, vi elske i Dig, det er - Manden.

Manden, som fører frem sit Folk
Frejdig til Kamp mod onde Magter!
Sandhedens djærve, frygtløse Tolk,
Som den krybende Yngel foragter!
Manden, som sejler
Rolig, og ej sin Kurs forfejler.
Løfter end Stormen sin døvende Røst;
Thi Magnetten Du bær i dit Bryst,
I din Tanke sig Fremtiden spejler.

Manden, som aldrig Danmark sveg,
Gjaldt det dets Frihed og dets Ære,
Aldrig forsaged og vakled og veg,
Var end Tiderne tunge at bære!
365 Dannebods Have,
Mødrenes Maal og Fædrenes Grave
Værged Du trofast mod Fremmedes Vold;

Og Du lægger ej Landse og Skjold,
Inden Ledet er atter i Lave.

Derfor i Ærens Tempelkor
Danmark din Mindesten skal sætte,
Og medens Mænd blive fødte i Nord,
Skal dets Sønner din Daad ej forgjætte!
Derfor vor Skare,
Hvergang Du kalder, glad skal svare!
Derfor af Foraarets lysgrønne Blad
- Ja, af Egens og Bøgens i Rad -
Slynge vi Dig en liflig Tiara!

366

Til J. P. E. Hartmann. (Fra Studentersangforeningen.)

1.

Sprang fra dine Strenges
Stærke danske Toner,
Drøn af Havets Dønning,
Sus fra Bøgeskoven,
Gny fra Fædres Grave,
Klang af Livets Kilder,
Tunge Nattetaarer,
Lyd af Morgenlærker, -

Skal dit Spil ej svinde
Sporløst bort i Rummet,
Men, i trofast Minde
Fæstet, Slægter fylde:
Tænde lyse Tanker,
Løse bundne Læber,
Vække mandig Vilje,
Daad for Danmark føde!

367

2.

Ug din Ungdoms Drømme
Og din Manddoms Ild,
Som Du lod udstrømme
I dit Strengespil;
Kjærlighedens Smerte

Og dens Glædesskat,
Som dit eget Hjerte-
Har i Rhythmer sat, -

Ædle danske Kvinder
Lyttet har derpaa;
Egne Haab og Minder
Lærte de forstaa;
Deres Hjerter gjemme
Skal dit Hjertes Sang,
Den af deres Stemme
Fange dobbelt Klang!

3.

Og vi, hvem Du staar allernæst
Som Lærer og som Broder,
Hvem Du saa tidt har budt til Gjæst
Paa Takter og paa Noder;
368 Vi, der som en Zigeunerflok
Drev om i Kunstens Haver,
Til Du kom med din lille Stok
Og gjorde os til - Zouaver, -

Vi er et Korps, Du, naar Du vil,
Mod Tidens Magt kan sende;
De bedste Vaaben, der er til,
Du selv os gav ihænde;
Og naar med Sang og Tonedigt
Ej mer at slaa vi mægter,
Overgaar vor Værnepligt
Til ny Studenterslægter.

Og, skabt ej blot af Kunstnerhaand,
Du skal blandt os forblive;
Dit bedste Jeg, dit Værk, din Aand
Vi holde skal ilive.
"Mens een Student ved Axels Havn"
En Tone veed at synge,
Dine Sange og dit Navn
Sig altid skal forynge!

Afskedsviser.

1.

Til Johannes Forchhammer.

Saa! - Nu skal ogsaa han afsted,
Som sad saa fast i denne Kjæde,
Altid var rede og altid var med,
Enten Alvor det gjaldt eller Glæde.
Stiv i de Gamles
Væsen og Maal, han kunde vamlens
Tidt dog ved Gloser og skimlede Bind,
Og med Ungdom og Sang i sit Sind
Ile hen med de Unge at samles.

Han, som til vort Studenterhjem
Ledte saa trolig efter "Grunde",
Og i sin Tanke bebyggede dem,
Men desværre ej hitte dem kunde, --
Ta'r nu sin Jente,
Fly'r fra de Gader velbekjendte,
Bygger sig selv op en Hytte saa lun;
Medens vi udi Heymanns Paulun
Sidde triste, og vente og - vente.

370

Liste han skal dog ej herfra
Stille og skjult som slet Betaler,
Uden et tonende, fyldigt Hurra,
Underskrevet med tømte Pokaler:
Velgang og Lykke,
Meget af Lys og lidt af Skygge,
Trofast Erindring og blomstrende Haab -
Det er Ønsket, der skal i vort Raab
Følge ham til det Hjem, han vil bygge.

Og hver Gang Maanen, blank og fuld,
Over den danske Vang vil stænke
Længslernes Perler og Drømmenes Guld,
Han paa os, vi paa ham skulle tænke!
Da skal dens Øje
Mellem de nøgne Limfjordshøje
Mildt titte ind til et lykkeligt Par!
Da skal vi i dens trøstende Glar
Skue "Bygningens" mægtige Fløje!

371

2. Til Gaspar Wilhelm Smith.

Vi gjøre vitterligt, med Sang og Klang
Paa Roskild' Stads og egne Vegne:
At, da vor brave Ven vil gaa sin Gang
Og fæste Bo i andre Egne,
Saa skal bemeldte Gaspar Wilhelm Smith
Dog ej faa Lov herfra at drage frit,
Før han har hørt,
Simpelt og tørt,
Det Testimonium, han fortjener.

Han skader Intet paa Sind og Skind,
Saalidt paa Hjerte som paa Ho'de,
Ta'r lange Skridt, men gjør ingen Vind,

Og følger jevn og gammel Mode;
Og har han døjet Sit af Livets Tryk,
Det har dog ikke bøjet krum hans Ryg,
Eller gjort hans
Opladte Sands
Blind for Ideer og Idealer.

Thi Manden bærer en Talisman
Udi sit Bryst, som ham forvarer
Mod Nødens Negle og Tidens Tand,
Og Horizontens Sky'r opklarer:
372 Han har et Lune, friskt og kjærnesundt,
Som svinger Verdens Tant og Daarskab rundt;
Og i dets Dands
Al løjet Glands
Gaar af, og alle Narre svimle.

Fik han i Arv efter Fædre graa
Ej Fæstegaarde eller Huse,
Saa fik han, da han i Vugge laa,
Et Moderkys af Holbergs Muse;
Hun var hans Lyst og Trøst fra Drengenaar,
Og hende fremfor Nogen han forstaar;
At sigte ret
Og le sig mæt,
Det har han lært tilgavns af hende.

Og naar nu snart han skal staa som Tolk
I "Alma Maters" høje Sale,
Og lære Sønnerne af frie Folk,
Hvordan de stakkels "Slaver" tale,
Vil ingen fremmed Klang og Tone ny
Dog skæmme Minderne fra Hroars By;
Hver Ven, han vandt,
Hver Fryd, han fandt,
Med Sjælens Ungdom han bevarer.

Studentervise.

Vi er Studenter, Hr. Kaptain!
Et Laug, som følger Friheds Banner,
Og bærer Broderskabets Tegn
Her indenfor, bag vore Pander.
Vi er et Korps, som staar paa Vagt
Ved Mindets store Helligdomme;
Vi er en Forpost uforsagt
For Tiden, som skal komme.

Og vi har stormet Kapitol
Trods alle de latinske Gaser,
Og fra Ideens Kongestol
Set Verdens Herlighed i Laser;
Hvor Livet os før knortet faldt,
Vi kjækt med Viddets Høvl det skrubbe,
Og vi bestrø med attisk Salt
Dets mest spartanske Suppe.

Vi har en Jomfru, gammel nok
Af Aar, men evigung i Aanden,
Med solblank Hjelm paa gylden Lok
Og Sandheds tunge Spyd i Haanden;
Hun fører vore Rækker frem
Og skærmer dem med sin Ægide,
Og lover os en Skat i Gjem,
Naar mandelig vi stride,

374

Og Skatten er ej Ros, ej Guld,
Men Kjærlighedens ædle Drue:
En yndig Kvinde, tro og huld,
Som flammer af vor Ungdomslue;
Som bygger Hjemmets trygge Havn
Til Værn mod Livets stride Bølge,
Og vil os gjennem Fryd og Savn
Til Evigheden følge.

Balviser.

1.

Skoven er nøgen og Marken er bar:
Vintren er kommen i Pelsværkstalar,
Og han desværre er ingen "Tartar",
Der holder Folk for Nar.
Solen gaaer alt Klokken fire til Ro,
Snefluer flyve og Isblomster gro;
Smørret er pebret - ja, det kan De tro! -
For hvem der har sat Bo.
Pigebørn i det Frie
Ses kun med Kaaber vi'e,
Slør og Oversko.

375

Og den samme Vinterluft
Stivner Politikens Poler,
Udsigt er der ej til Duft
Snart af Marts violer.
Faste til Roret Ministrene frøs,
Skal de gi' slip, maa man hugge dem løs:
Ak, men Hr. Sørensen gaar i en Døs,
Og bliver saa nødig bøs.

Musernes Fingre er ømme af Frost,
Ydun har fingertyk Mug paa sin Most;
Publikum lever af opvarmet Kost
Og af sin "Flyvepostu."
Fordum Thalia har skabt ved sit Bliv
Vinterens Død om til Sommerens Liv,
Nu er hun, lammet af Avind og Kiv,

Jo frossen tør og stiv;
Og paa vor pæne Scene
Taales ej Melpomene
Med sin "Slagterkniv".
I det Store som det Smaa
Falde Tiderne lidt bistre,
Overalt er ovenpaa
Hel- og Halv-Filistre.
Oppe hos Stormanden Vinden er Øst,
Folket har Snue og ondt for sit Bryst;
Haab er der Lidt af og Lidt kun af Trøst,
Og mindre af Liv og Lyst.
376 O, men vær stille! - Paa Vintren ej skænd!
Somren os lokked saa mangesteds hen,
Vintren os kalder tilbage igjen
Og flokker Ven og Ven.
Tiden er slet ikke gold eller haard;
Ser Jer omkring, hvilke Roser her staar,
Roser med Øjne og lokkede Haar:
Ja, her er rigtig Vaar!
Lad tystne Skovens Sale,
Naar deres Nattergale
I vort Hjerte slaar!
Mens vort Hjerte end er ungt,
Og dets Kamre Luer rumme,
Under Livets Frysepunkt
Kan vi aldrig komme.
Lad det saa udenfor blæse og sne,
Lad saa end Verden ha' fuldt op af Ve,
Vi kan dog synge og dandse og le
Og være paa Støvlerne!

377

2.

Bag ad Dandsen omsider dog! Vinteren gik,
Og at han var en Tølper, at føle vi fik,
Skjønt Haaret var puddret og snehvid hans Vest,
Og hans Hat
Blank og glat,
Og skjønt han fo'r om med en fejende Blæst.

Men nu snart kommer Vaaren med "Vinker" af Straa
Og i Robe af Fløjel med Tusindfryd paa,
Med Vifte af Blade og flagrende Slør;
Hun er sød,
Mild og blød,
Og Haabet og Clæden ved Haanden hun før'.

Og saa dandse de Bølger om Sejlerens Bov,
Og saa springe de Kilder i dæmrende Skov,
Saa sværme de lystige Fugle i Luft,
Og hver Barm
Bliver varm;
Som Blomster faa Hjerterne Farve og Duft.

Ja, men Foraarets Glæde vil nydes i Ro,
For at føle den ret, maa man kun være To.
Saa skilles og spreder sig Vennernes Kreds;

Man maa fly.
Væk fra By.
Og veed ej, om atter vi Vinter man ses.
378 Derfor Bægeret løfte vi vil til Farvel,
Derfor ønske hinanden vi Velgang og Held,
At Haabet, som spirer, maa frodigt gro frem,
At igjen
Ven og Ven
Maa flokke sig her i det venlige Hjem!

Bryllupssange.

1.

Det er saa trygt, sit Hus paa Gud at bygge,
Da styrter det ej ned for Vindens Pust;
Som Støv hensmuldrer denne Verdens Lykke,
Men den, Han skænker, trodser Møl og Rust.
Han er den Støttestav, som aldrig svigter.
Den Ledestjerne, som gaar aldrig ned;
Han ene letter Livets tunge Pligter,
Og Raad for Sot og Sorg Han ene veed.

Ham bede vi sin Naades Sæd at lægge
I denne Pagt, som knyttes ved hans Ord,
Saa den maa voxe som et Træ og strække
Sig op mod Himlen fra den dunkle Jord;
379 Saa den maa vidne om, naar Løvet falder,
At Han var stærk i Deres Kjærlighed;
Saa De maa være rede, naar han kalder
Dem til sit Hus, hvor der er salig Fred.

2.

Med Sang og Jubel, med Spil og Dands
Skal Bruden følges ud af Gaarde;
Men se, der glitrer i hendes Krands
Dog Noget, lignende en Taare.
Glad rider Haabet foran hendes Vogn.
Omkring den tumle Amarin og Faun;
Men bag derpaa
Genier smaa
Sig klynge fast med vaade Øjne.

Det er de Minder, hun tager med
Fra Barndoms- og fra Ungdomsdage;
Det er de Savn, som i hendes Fjed
Vil gaa, men blive maa tilbage;

Lysvaagne mylre de af hver en Krog
Og tale med i deres stumme Sprog,
Saa mildt og blødt,
Saa ømt og sødt,
Som Kjærlighed forstaar at tale.

380

De væve Billeder af Lys, hvori
Hun ser de kjære Skygger svæve;
De nynne Sange, hvis Melodi
Faar hendes Hjerte til at bæve;
Af hendes Tankes rige Blomsterflor
De snildt en duftende Guirlande sno'r,
Og lægge den
Saa sagte hen
Omkring den stille Gamles Skuldre.

Men denne Taare - den er et Væld,
Hvoraf en Livsens Strøm skal rinde,
Og disse Savn er en hellig Gjæld,
Som vil de Skilte sammen binde,
Og Minderne en Rigdom underfuld,
Som ej opvejes af Alverdens Guld;
Som ej forgaar,
Men sikkert staar,
Og giver hundredfoldig Rente.

Og Gud velsigne det unge Par,
Som sejler ud paa Livets Bølger!
Og Gud velsigne den gamle Fa'r,
Hvis Hjerte dem paa Farten følger!
381 Og Gud beskærme dette gamle Hjem,
Hvor megen Kjærlighed er voxet frem,
Som, flyttet bort,
Dog voxer fort
Og bærer Iselinges Mærke!

3.

Fader, som er Kjærlighed,
Se til os i Naade ned!
Bøj dit Øre til de Tvende,
I hvis Sjæle Du lod tænde
Funker af din Kjærlighed!

Giv dem, hvad de bede om:
Hjemmets trygge Helligdom,
Fælles Attraa, trofast Vilje,
Troeris Palme, Haabets Lilje,
Voxende af Hjertets Bund!

Vær hos dem, naar Glædens Dag
Straaler over deres Tag,
Saa de ej dens Kilde glemme,
Saa i ydmyg Hu de gjemme
Takken for din Miskundhed!

382

Vær hos dem, naar Sorgens Kvæld

Daler over deres Tjeld!
Ræk dem Balsam, naar Du saarer,
Og lad Smertens bittre Taarer
Lokke frem en himmelsk Sæd!

Vær hos dem i Ungdomsaar!
Følg dem under hvide Haar!
Naar de kjækt mod Maalet ile,
Naar de længes efter Hvile,
Vær dem Lys og Støttstav!

Vær hos dem den sidste Stund!
Lad fra deres blege Mund
Sukket ubønhørt ej stige!
Oplad da din Naades Rige!
Skænk dem evig Salighed!